

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.732/2021/7.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2022. március 30. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

végzést:

A hivatali vesztegetés elfogadásának büntette és más bűncselekmény miatt és társai ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2021. október 18. napján kihirdetett 6.B.43/2020/56. számú ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A Miskolci Törvényszék a 6.B.43/2020/56. számú ítéletével I. rendű vádlottat hivatali vesztegetés elfogadásának büntette [Btk.294.§ (1) bekezdés (3) bekezdés a) pontjának aa) alpontja], valamint közokirat hamisítás büntette [Btk.343.§ (1) bekezdés c) pont] miatt, halmazati büntetésül 2 év szabadságvesztés büntetésre ítélte, amelynek végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. Kimondta, hogy a szabadságvesztést – végrehajtásának elrendelése esetén – börtönben kell végrehajtani, amelyből a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra, és annak tartamába az előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította, valamint vele szemben 2 000 forint összegre vagyonelkobzást rendelt el. II. rendű vádlottat hivatali vesztegetés büntette [Btk.293.§ (1) bekezdés (2) bekezdés], valamint felbújtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk.343.§ (1) bekezdés c) pont] miatt, halmazati büntetésül 1 év szabadságvesztés büntetésre ítélte, amelynek végrehajtását 1 év próbaidőre felfüggesztette. Kimondta, hogy a szabadságvesztést – végrehajtásának elrendelése esetén – börtönben kell végrehajtani, amelyből a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra. III. rendű vádlottat felbújtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette [Btk.343.§ (1) bekezdés c) pont] miatt 300 napi tétel, napi tételenként 1 000 forint, mindösszesen 300 000 forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett arról, hogy a pénzbüntetést meg nem fizetése esetén fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni. III. rendű vádlott részére a pénzbüntetés megfizetésére 20 havi részletfizetést engedélyezett 15 000 forint/hó összegekben, és figyelmeztette, hogy amennyiben egy részlet megfizetését elmulasztja, a pénzbüntetés teljes összegének megfizetése esedékessé válik. Rendelkezett továbbá a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Az ítélet ellen az ügyész a vádlottak terhére, súlyosításért fellebbezett, I. rendű vádlott vonatkozásában eltérő jogi minősítés, a Btk. 294. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés a) pontjának aa) alpontja és a b) pontjának II. fordulata szerint minősülő az előnyért

hivatali kötelességét megszegve, *üzletszerűen* elkövetett hivatali vesztegetés elfogadása büntetnének megállapítása, börtön fokozatú végrehajtandó szabadságvesztés, közügyektől eltiltás és pénzbüntetés kiszabása céljából, míg II. rendű vádlott vonatkozásában hosszabb tartamú, hosszabb próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés és pénzbüntetés kiszabása, míg III. rendű vádlott tekintetében magasabb napi tétel számú és magasabb összegben meghatározott napi tétel összegű pénzbüntetés kiszabása céljából.

[3] I. rendű vádlott indokok megjelölése nélkül, védője eltérő jogi minősítés, legfeljebb vesztegetés elfogadásának büntette (Btk. 291. §) megállapítása – utalva a korrupciós bűncselekményben történő felmentés lehetőségére is –, illetve enyhítés céljából jelentettek be fellebbezést, míg II. rendű vádlott és védője, valamint III. rendű vádlott és védője az ítéletet tudomásul vették.

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.342/2020/6. számú átiratában a Debreceni Regionális Nyomozó Ügyészség 3.Nyom.190/2020/51. számú fellebbezését módosítással, a Miskolci Törvényszék vádirati minősítéssel ellentétben a hivatali vesztegetés elfogadásának büntette tekintetében a Btk. 294. § (3) bekezdés b) pontjában megfogalmazott üzletszerűséget mellőzve megállapított minősítéssel egyetértve, a tényállás helyesbítése és a büntetés súlyosítása végett tartotta fenn.

Meglátása szerint a törvényszék az eljárási szabályok megtartásával folytatta le a tárgyalást, melynek során hatályon kívül helyezésre alapot adó eljárási hibát nem vétett, a tényállás azonban az iratok tartalma alapján kiegészítendő azzal, hogy az I. rendű vádlott részére a pénzösszeg felajánlása és átadása akkor történt, amikor a kötelességét megszegve az üzemórát fényképezte le a dokumentációban való elhelyezés végett, ezért az előny kifejezetten közvetlenül a kötelesség megszegését célozta. Mindezekon túl a történeti tényállásból mellőzni szükséges a 6. oldal [21.] és [22.] bekezdéseiben foglaltakat, mivel azok az üzletszerűen elkövetett, több rendbeli hivatali vesztegetés büntetnének megállapítására nem alkalmas tényekkel függenek össze, azok az elsőfokú bíróság által megállapított történeti tényállás részét sem képezhetik, ezeknek az ítélet indokolásába történő átemelése szükséges.

Az elsőfokú bíróság egyebekben a bizonyítékok értékelése, mérlegelése során indokolási kötelezettségének eleget tett, okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére, és a terhükre rótt cselekmények jogi minősítése is törvényes.

Álláspontja szerint ugyanakkor a vádlottakkal szemben kiszabott büntetés neme és mértéke nem felel meg a büntetési céloknak és büntetéskiszabási elveknek (Btk. 79-80.§), így szükséges az elsőfokú ítélet megváltoztatása és a vádlottakkal szemben kiszabott büntetések súlyosítása, azaz I. rendű vádlott terhére végrehajtandó szabadságvesztés, közügyektől eltiltás, és pénzbüntetés kiszabása, II. rendű vádlott terhére hosszabb tartamú, hosszabb próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés és pénzbüntetés kiszabása, míg III. rendű vádlott terhére magasabb napi tételszámú és egy napi tétel összegű pénzbüntetés alkalmazása.

Mindezekre figyelemmel indítványozta, hogy az ítéltábla a sérelmezett ítéletet nyilvános ülésen eljárva a Be. 604. § (1) bekezdés b) pontja és a 606. § (1) bekezdése alapján mindhárom vádlott tekintetében, a tényállás helyesbítése és kiegészítése mellett változtassa meg azzal, hogy úgy I. rendű, mint II. rendű, valamint III. rendű vádlottak büntetéseit súlyosítsa, míg egyebekben azt hagyja helyben.

[5] I. rendű vádlott védője a fellebbezését az ítéltáblához 2022. február 24. napján érkezett beadványában indokolta. Enyhébb büntetés kiszabására irányuló indítványa

mellett fenntartotta az eltérő jogi minősítés vonatkozásában védőbeszédében kifejtetteket, miszerint a Borsod Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal mint hatóság és az Kft. között létrejött hatósági szerződés alapján a kft. munkavállalójaként I. rendű vádlott mint „vizsgabiztos/kapcsolattartó ügyintéző” dolgozott. Álláspontja szerint a Btk. 459.§. 11. pontjának k) alpontjában meghatározott hivatalos személynek minősülő státusz tekintetében fel sem merülhet, hogy az Kft. ezen pont hatálya alá lenne vonható, így ...mint vizsgabiztos kétségkívül közhatalmi tevékenységet látott el, de nem hivatalos személyként, hanem munkaszerződés alapján, magánszemélyként egy Kft. alkalmazásában. Álláspontjának alátámasztására hivatkozott a 2/2018. (11.5.) NFM rendelet 19.§-ára is.

[6] A Debreceni Ítéltábla a fellebbezéseket a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban: Be.) 599. §-a szerinti nyilvános ülésen bírálta felül.

[7] A nyilvános ülésen az ügyész, illetve az I. rendű vádlott védője a fentebb ismertetett indítványukat fenntartották, a II. és III. rendű vádlott védője az elsőfokú határozat helybenhagyására tett indítványt, míg a vádlottak az utolsó szó jogán tett nyilatkozatukban a védőik által elmondottakhoz csatlakoztak.

[8] A másodfokú bíróság – tekintettel a védelmi fellebbezések okára és irányára – a Be. 590. § (1), (2) és (10) bekezdései alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt teljeskörűen felülbírált, azaz a revízió kitért az eljárási szabályok megtartására, az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a cselekmények minősítésére, a büntetéskiszabásra, az indokolás helyességére és az egyéb rendelkezésekre is, függetlenül attól, hogy ki és milyen okból fellebbezett. A Be. fellebbezési rendszerében is főszabály a teljes felülbírálat. Mivel a módosított ügyészi fellebbezés és a I. rendű vádlott és védője által bejelentett fellebbezés is támadja az első fokon megállapított tényállást, amely támadás kihatással van a vesztegetés bűncselekménye aktív oldalán szereplő II. rendű, valamint a közokirat-hamisítás bűncselekménye miatt felelősségre vont III. rendű vádlottak bűnösségére, így korlátozott revízióra nem kerülhetett sor.

[9] A felülbírálat során az ítéltábla azt állapította meg, hogy a Miskolci Törvényszék eljárása során sem abszolút, sem olyan relatív eljárási hibát nem vétett, amely az ítélet érdemi felülbírálatát kizárná. Ilyenre a perorvoslatok nem is hivatkoztak.

[10] A Miskolci Törvényszék az ügyfelderítési kötelezettségének eleget téve, döntően megalapozott tényállást állapított meg, mely csak szűk körben volt részben megalapozatlan hiányosság miatt [Be. 592. § (2) bekezdés a) pont], amit a másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontjában írt jogkörében az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján kiküszöbölt. Ennek során a megállapított tényállás [21] és [22] bekezdéseit mellőzte, a [20] bekezdését pedig szükségszerűen a következőkkel egészítette ki (EBH2018.B.3. elvi határozat).

[11] II. rendű vádlott a lassú járműve üzemórájának lefényképezéséért, *a felvétel vizsgarendszerben történő rögzítéséért és azért, hogy a III. rendű vállalkozásában dolgozó munkagép vizsgáztatására még aznap sor kerüljön*, jogtalan előnyként a helyszínen 2 000 forintot adott át I. rendű vádlottnak, aki azt elfogadta.

[12] A fenti helyesbítéssel és kiegészítéssel a tényállás teljes mértékben megalapozottá vált és a Be. 593. § (3) bekezdése alapján a másodfokú ítélezés alapját képezte.

[13] A törvényszék a szükséges körben a bizonyítást felvette, az ügy helyes eldöntése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat okszerűen, a logika törvényei szerint értékelte, ítéletében világosan, mindenki számára érthetően számot adott arról, hogy a tényállást mely bizonyítékokra milyen okból alapította. A közvetlen és közvetett, az eredeti, származékos, valamint a mentő és terhelő tartalmú bizonyítékokat egyenként és kölcsönösen is perrendszerűen vonta mérlegelés körébe. A mérlegelés hibátlan, az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét megfelelően teljesítette, részletesen számot adva arról, hogy mely bizonyítékot fogadott el s melyet nem a ténymegállapító tevékenysége során.

[14] A védelem írásbeli fellebbezésének 2. oldal 4. bekezdésében hivatkozott 2/2018. (11.5.) NFM rendelet 19. §-ával kapcsolatban az ítéltábla megjegyzi, hogy a rendeletet a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 12. §-a 2018. május 21. napjával hatályon kívül helyezte, így az abban rögzített, védő által hivatkozott „közúti jármű műszaki vizsgabiztosi tevékenységet a közlekedési hatóság kormánytisztviselője, vagy a tanúsító vizsgáló állomással foglalkoztatási jogviszonyban álló személy végezhet” kitétel jelen ügyben nem vehető figyelembe.

[15] Jelentőséggel bírt az ügyben titkos információgyűjtés keretében beszerzett telefonbeszélgetések hanganyaga is, ami az I. rendű vádlottat terhelő bizonyítékok közé sorolható, és aminek kellő nyomatékot tulajdonított a törvényszék (elsőfokú ítélet [101]-[102] bekezdései).

[16] A tények megállapítása elsődlegesen az elsőfokú bíróság feladata. A Be. 591. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan. A Be. 592. §-a írja le a megalapozatlansági okokat. Az (1) bekezdés szerint az elsőfokú bíróság ítélete akkor teljes egészében megalapozatlan, ha nem állapít meg tényállást, vagy a tényállás teljes egészében felderítetlen. Jelen ügyben ez fel sem merülhet. A Be. 592. § (2) bekezdése szerinti részleges megalapozatlanságról sem beszélhetünk, mivel a tényállás teljes körű, az a bizonyítást érintő iratok tartalmával összhangban áll, és részbeni felderítetlenség, továbbá helytelen következtetés sem érhető tetten.

[17] A törvényszék a bizonyítékok értékelése során mérlegelési hibát nem vétett, indokolási kötelezettségét is megfelelően teljesítette, ezért az ítéltáblának a tényállás felülmérlegelésére törvényes lehetősége nem volt. Ugyancsak nem volt indokolt a bizonyítás továbbfejlesztése sem.

[18] A tényállásból a I. rendű vádlott – így II. rendű, valamint III. rendű vádlottak – bűnösségére vont következtetés helyes és törvényes a cselekmények jogi minősítése is.

[19] Egyetértett a másodfokú bíróság a törvényszék azon részletes és meggyőző érvelésével, amely során a vádlott műszaki vizsgabiztosi tevékenységével összefüggésben kifejtette, hogy miért minősül hivatalos személynek ... I. rendű vádlott (elsőfokú ítélet [127]-[129] bekezdései). E körben helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott szervízvezetői vagy autószerelői feladatain túl végzett vizsgabiztosi minőségében speciális jogkörrel járt el, ami fokozott felelősséggel is járt, és tisztában kellett lennie azzal, hogy vizsgabiztosi tevékenységét hivatalos személyként végzi (elsőfokú ítélet [131] bekezdése), így a cselekmény jogi minősítése kapcsán a védelmi fellebbezés eredményre nem vezethetett.

[20] A védelem írásbeli fellebbezésének 2. oldal 4. bekezdésében hivatkozott 2/2018. (11.5.) NFM rendelet 19. §-ával kapcsolatban az ítéltábla megjegyzi, hogy a rendelet a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 12. §-a alapján 2018. május 21. napjával hatályon kívül helyezésre került, így az jelen ügyben nem irányadó.

[21] Az I. rendű vádlott védője a beadványa 2. oldalának 2. pontjában (6. bekezdés) utal arra, hogy annak megítélését, hogy ki minősül hivatalos személynek a Btk. 459. § 11. pontjának k) alpontjában megjelölt szerveknél dolgozó személyek közül, nem a tevékenység jellege, hanem a jogviszony dönti el, hogy milyen minőségben van foglalkoztatva az érintett személy. Ezzel a megállapítással az ítéltábla is egyetért. Nem mindegy azonban, hogy milyen jogviszonyt veszünk alapul, a BAZ Megyei Kormányhivatal mint „Hatóság” és az Kft. mint (megbízott) „Tanúsító szervezet”, avagy ez utóbbi és a vele munkaszerződés keretében foglalkoztatott munkavállaló közötti jogviszonyt. A védelem álláspontja szerint ez utóbbi jogviszony az irányadó, amivel viszont az ítéltábla nem értett egyet. A 2012. február 07. napján kelt Hatósági szerződés (nyomozati irat 195-201. oldal) részletesen tartalmazza a Tanúsító szervezet, azaz az I. rendű vádlott munkáltatójának kötelezettségeit, köztük a – köztudomásúan is hatósági tevékenységnek minősülő – jármű műszaki megvizsgálást és környezetvédelmi felülvizsgálatot is, amiket az által nyilvántartásba vett vizsgabiztos(ok) alkalmazásával végzi, látja el (Hatósági szerződés 2.5 pontja). Ugyanakkor a szerződés 2. melléklete (nyomozati iratok 204. oldal) az I. rendű vádlottat egyértelműen – nyilvántartási számmal megjelölt – „vizsgabiztos”-nak nevesíti, függetlenül attól, hogy a kft. milyen jogviszonyban foglalkoztatja őt. Helyes tehát az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú eljárásban irányadó tényállás kapcsán tett azon álláspontja, miszerint az adott körben a vádlott hivatalos személyként járt el (elsőfokú ítélet [127] bekezdés), és ezzel a ténnyel tisztában is volt (elsőfokú ítélet [131] bekezdés).

[22] A hivatali vesztegetés elfogadása Btk. 294.§ (1) bekezdésében meghatározott törvényi tényállása körében utal arra az ítéltábla, hogy minden olyan előny jogtalan, amely alkalmas arra, hogy a hivatalos személy működését a közérdek kárára befolyásolja. A hivatali vesztegetés szempontjából a személyes természetű előny mibenléte, anyagi előny esetén annak értéke közömbös a minősítés szempontjából (BH2016. 3.II.). A hivatalos személy által elkövetett vesztegetésnél a hivatali helyzettel egyéb módon visszaélés alatt a hivatalos minőséghez kapcsolódó jogosítványok rendeltetésellenes gyakorlása értendő. Ilyen különösen a hivatali helyzet, tekintély, hivatali tevékenységből adódó ismertség, függőség, befolyás személyes cél érdekében, személyes indokból, saját vagy más előnyére, illetve más hátrányára történő felhasználása (EBH2012. B.20.).

[23] A büntetés kiszabása tekintetében benyújtott kétirányú perorvoslat nem alapos.

[24] Kétségtelen, hogy a I. rendű és II. rendű vádlottak cselekményei tekintetében az elsőfokú bíróság által alkalmazott büntetés a törvényi minimumnak felel meg, míg III. rendű vádlott esetében – a Be. 82. § (1) és (3) bekezdés alapján – kiszabott pénzbüntetés a törvényi minimumnál is enyhébb szankciót jelentett, az ítéltábla mégsem látott kellő okot a büntetések súlyosítására. Ennek az az oka, hogy az I. rendű vádlott magatartásának komoly, végleges következménye nem lett, cselekménye miatt sem ő, sem a családtagja ténylegesen nem gazdagodott, amely körülmények alapvetően meghatározzák az által kifejtett tilalmazott magatartás tényleges tárgyi súlyát.

[25] Nem értett egyet a másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyészség átiratában megfogalmazott azon kitételrel, miszerint „más gépjármű üzemőrája fotójának jogellenes felhasználása a vizsgáztatás során, illetve a műszaki vizsgáztatás során történő szabályszegés a közúti közlekedés biztonságát súlyosan veszélyeztető eredményhez vezethet, ezért a cselekmény objektív társadalomra veszélyességének súlyát nem lehet értékelés nélkül hagyni”, tekintettel arra, hogy az üzemóráról készített kép becsatolása még a vizsgálat részét sem képezte, így az üzemóra ellenőrzésének elmaradása sem vezethet a közúti közlekedés biztonságát súlyosan veszélyeztető eredményhez.

[26] Mindezekre figyelemmel egyik vádlott vonatkozásában sem volt indokolt a szankció súlyosbítása, mint ahogy nem volt lehetséges – kellő ok hiányában – a büntetés enyhítése sem.

[27] Törvényesen rendelkezett az elsőfokú bíróság a vagyonekhozjáról, valamint az egyéb, járulékos kérdésekben hozott rendelkezések is megfelelnek a törvénynek.

[28] Mindezekre figyelemmel a Debreceni Ítéltábla a Miskolci Törvényszék ítéletét a Be. 604. § (1) bekezdés a) pontja, valamint 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az ítéltábla jelen határozata elleni fellebbezést a Be. 615. § (5) bekezdése kizárja.

Debrecen, 2022. március 30.

Dr. Gömöri Olivér sk. a tanács elnöke, Dr. Horváth Péter sk. előadó bíró, Dr. Toma Attila sk. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 6.B.43/2020/56. számú ítélete a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2022. március 30.

Dr. Gömöri Olivér sk.
a tanács elnöke